

Vesihuollon rakennemuutoksen edistäminen ja alueellisen yhteistyön kehittäminen -hakuohje

Valtion vuoden 2026 talousarviossa maa- ja metsätalousministeriö tulee osoittamaan Etelä-Savon ELY-keskukselle määrärahoja vesihuollon rakennemuutoksen edistämiseen ja alueellisen yhteistyön kehittämiseen. Valtakunnallinen avustushaku järjestetään Etelä-Savon ELY-keskuksessa **17.10.–1.12.2025**. Avustuksen tavoitteena on tukea kansallisen vesihuoltouudistuksen mukaisesti vesihuollon rakennemuutosta ja vesihuollon järjestämistä sekä parantaa toimintavarmuutta vahvistamalla alueellista yhteistyötä.

Avustusta voidaan myöntää hankkeille, jotka tukevat vesihuollon rakennemuutosta, esimerkiksi vesihuoltolaitosten yhdistymistä edistäviin toimiin. Lisäksi tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteena on vahvistaa ja kehittää vesihuollon alueellista yhteistyötä.

Vesihuollon rakennemuutos ja alueellinen yhteistyö

Vesihuolto on yhteiskunnan keskeinen ja kriittinen palvelu, jonka tarkoituksena on taata asiakkaille puhtaan talousveden saanti ja hoitaa jätevesien käsittely asianmukaisesti. Se on välttämätön osa terveydenhuollon ja ruokahuollon sujuvaa toimintaa. Lisäksi vesihuollon toimivuus on tärkeä tekijä alueiden elinvoimaisuudelle, sillä se tukee paljon vettä käyttävää teollisuutta ja elinkeinoja, kuten matkailua. Vesihuollon toimivuus vaikuttaa suoraan yhteiskunnan hyvinvointiin, terveydentilaan sekä taloudelliseen kehitykseen.

Suomessa vesihuollon palvelut on perinteisesti järjestetty kunnallisten vesihuoltolaitosten tai asiakasomisteisten vesisosuuskuntien toimesta, mikä on mahdollistanut joustavan ja paikallisiin tarpeisiin perustuvan vesihuollon. Tällä hetkellä noin 90 % suomalaisista kotitalouksista saa talousvetensä vesihuoltolaitosten verkostojen kautta, ja noin 85 % väestöstä on keskitetyn viemäröinnin ja jätevedenkäsittelyn piirissä. Suomen vesihuollosta vastaa tällä hetkellä noin 1500 vesihuoltolaitosta, joista noin 1108 on toiminta-alueen omaavia vesihuoltolain mukaisia vesihuoltolaitoksia. Näistä 1100 on asiakasomisteisia osuuskuntia tai muita yhteisöjä ja noin 400 kuntaomisteisia laitoksia tai yhtiöitä. Vesihuoltolaitosten määrä on merkittävästi enemmän kuin vastaavilla toimialoilla yleensä.

Viime vuosina on käyty vilkasta keskustelua vesihuollon rakennemuutoksesta ja alueellisen yhteistyön tarpeesta, kun toimintaympäristö on muuttunut ja tulee muuttumaan vesihuoltopalveluiden kannalta entistä haasteellisemmaksi. Tämä on myös kansallisen vesihuoltouudistuksen yksi tavoitteista ja toimenpiteistä.

Rakennemuutoksen taustatekijät

Vesihuollon rakennemuutoksen taustalla on monia yhteiskunnallisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä muutoksia, jotka vaikuttavat vesihuollon toimintaan ja sen järjestämiseen. Vesihuollon rakennemuutoksella tarkoitetaan muutoksia vesihuollon järjestämisen ja hallinnoinnin rakenteissa, toimintatavoissa sekä resurssoinnissa, että vesihuolto voi vastata paremmin nykyisiin ja tuleviin haasteisiin.

Rakennemuutoksen taustalla on useita tekijöitä, joita ovat mm. seuraavat.

Kustannuspaineet

Vesihuollon infrastruktuurin ylläpito ja uusiminen vaativat merkittäviä investointeja. Paikallisten vesihuoltolaitosten taloudelliset resurssit ovat rajallisia, ja kustannuspaineet kasvavat erityisesti pienissä ja keskisuurissa kunnissa ja vesihuoltolaitoksissa sekä alueen vesiosuuskunnissa.

Väestön keskittyminen ja väestörakenteen muutos

Kaupungistumisen myötä väestö keskittyy yhä enemmän suuriin kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin, mikä lisää näiden alueiden vesihuollon kapasiteettitarpeita. Samaan aikaan väestö vähenee ja vanhenee monilla harvaan asutuilla alueilla, mikä asettaa haasteita kuntien järjestämien vesihuoltopalveluiden taloudelliselle kestävyydelle ja palvelutason ylläpitämiselle.

Lainsäädännön uudistuminen

EU ja kansallinen lainsäädäntö asettavat vaatimuksia veden laadun, ympäristönsuojelun sekä vesihuollon toimintavarmuuden ja varautumisen parantamiseksi, mikä edellyttää kunnilta ja vesihuoltolaitoksilta toimenpiteitä ja uusien toimintatapojen omaksumista. Esitys vesihuoltolain uudistamiseksi on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä, ja lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Samalla astuvat voimaan myös uudet velvoitteet kunnille ja laitoksille.

Ilmastonmuutos

Muuttuvat sääolosuhteet, kuten rankkasateet, tulvat ja kuivuus, asettavat uusia vaatimuksia vesihuollon suunnittelulle ja toimivuudelle. Ilmastonmuutoksen myötä vesivarat voivat muuttua epävakaisiksi, mikä vaatii vesihuollolta joustavuutta ja sopeutumiskykyä sekä leveitä hartioita.

Alueellisen yhteistyön merkitys

Vesihuollon rakennemuutoksessa alueellisen yhteistyön kehittäminen on toimenpide, jolla pyritään vastaamaan rakennemuutoksen taustatekijöistä aiheutuneisiin haasteisiin, jotta voidaan varmistaa laadukas, kestävä ja tehokas vesihuolto myös tulevaisuudessa. Alueellinen yhteistyö voi tarkoittaa esimerkiksi vesihuoltolaitosten verkostoitumista, yhteishankkeita tai hallinnollisten ja teknisten resurssien jakamista eri kuntien ja laitosten välillä.

Alueellisen yhteistyön keskeiset hyödyt ovat mm. seuraavia.

Vesihuollon toimintavarmuuden ja laadun parantaminen

Alueellinen yhteistyö parantaa vesihuollon luotettavuutta ja laatua. Kun useampi vesihuoltolaitos toimii yhteistyössä, on mahdollista luoda varajärjestelyjä esimerkiksi vedenjakelun häiriöiden varalle. Yhteisesti kriisitilanteisiin valmistautuminen ja mahdolliset yhteiset kalustot sekä tarvikkeet vähentävät riskejä vesihuollon katkeamiselle häiriötilanteessa.

Kustannustehokkuus ja resurssien tehokkaampi käyttö

Kuntien tai laitoksien yhdistäessä resurssejaan, suuremmat investoinnit tai niiden suunnittelu vesihuoltoon, voidaan jakaa useamman toimijan kesken. Tämä jakaa kustannuksia ja tekee investoinneista mahdollisempia pienemmillekin kunnille ja toimijoille. Alueellisen yhteistyön avulla vesihuoltolaitokset voivat jakaa henkilöstöresursseja, hankkia materiaaleja (yhteishankinnat), asiantuntijaosaamista sekä teknisiä ratkaisuja, mikä parantaa koko alueen vesihuollon toimintavarmuutta ja tehokkuutta.

Osaamisen jakaminen

Alueellisen yhteistyön ansiosta vesihuoltolaitokset voivat jakaa henkilöstöresursseja ja asiantuntemusta tehokkaammin. Tämä on tärkeää tilanteissa, joissa pienillä ja keskisuurilla kunnilla tai vesiosuuskunnilla ei ole riittävästi omia resursseja tai teknistä osaamista. Yhteistyössä suuremmat ja paremmin resursoituneet laitokset voivat tarjota asiantuntemusta, koulutusta ja neuvontaa toisilleen ja pienemmille laitoksille, mikä parantaa koko kunnan alueen vesihuollon osaamistasoa ja toimintavarmuutta.

Avustuksen tavoitteet ja tuettavat toimenpiteet

Vesihuollon rakennemuutoksen edistäminen ja alueellisen yhteistyön kehittäminen -avustuksen tavoitteet keskittyvät parantamaan vesihuollon toimivuutta, kestävyyttä ja kustannustehokkuutta samalla, kun pyritään varmistamaan riittävän korkealaatuiset ja turvalliset vesihuoltopalvelut kaikille alueen asukkaille ja muille toimijoille.

Vesihuollon rakennemuutoksen edistämiseksi ja alueellisen yhteistyön kehittämiseksi on tunnistettu monia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa vesihuollon toimintavarmuutta.

Avustettavien hankkeiden keskeisiä tavoitteita ovat

- Taata turvalliset ja laadukkaat vesihuoltopalvelut tarkoituksenmukaisella tavalla, jotka ottavat huomioon muuttuneen ja muuttuvan toimintaympäristön.
- Edistää vesihuoltolaitosten yhdistymisiä ja alueellista yhteistyötä, jotta vesihuoltopalveluiden toimintavarmuus paranevat.
- Vesihuoltolaitosten määrän vähentyminen.
- Kunnallisten vesihuoltolaitosten yhdistyminen ja/tai yhteistyön lisääminen.
- Luoda ja ottaa käyttöön uusia toimintamalleja ja menettelytapoja, jotka tukevat vesihuollon rakennemuutosta pitkällä aikavälillä.
- Edistää ja levittää tietoa vesihuollon rakennemuutoksesta tai alueellisesta yhteistyöstä.

Avustettavissa hankkeissa keskeisiä toimenpiteitä voivat olla

- Vesihuoltolaitosten yhdistymisten valmistelu ja toteutus
 - Yhdistymisselvitykset, taloudelliset ja tekniset tarkastelut, omaisuuden arvonmääritys.
 - Tarvittavien asiakirjojen ja sopimusten laatiminen ja yhtenäistäminen.
 - Yhdistymisen edellytyksien ja toteuttamisvaihtoehtojen selvittäminen.
- Yhteistyö- ja organisointimallien kehittäminen
 - Alueellisen operoinnin käyttöönotto ja/tai laajentaminen.
 - Erilaisten vesihuollon yhteistyö- ja organisointivaihtoehtojen kartoittaminen, kokemusten kerääminen ja analysointi sekä niiden jalkauttaminen.
 - Alueellista yhteistyötä kehittävät suunnitelmat ja selvitykset, joiden tavoitteena on vesihuoltoyhteistyön syventäminen ja vesihuollon toimintavarmuuden parantaminen.

Hankkeet, joita ei avusteta

- Vesihuoltolaitosten/yksityistoimijoiden normaalitoiminnan tukeminen.
- Investoinnit ja hankinnat (pl. asiantuntijapalvelut).
- Lainsäädännön velvoitteiden täyttämiseksi tarvittavat toimet, kuten verkostokarttojen digitointi ja sähköiseen muotoon siirtäminen, häiriötilanteisiin varautumissuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen sekä 1.1.2026 voimaan tulevan uuden vesihuoltolain mukaiset velvoitteet.

Hankkeiden arviointi

Avustukset kohdennetaan hankkeisiin, jotka edistävät vesihuollon rakennemuutosta ja kehittävät alueellista yhteistyötä sekä toteuttavat kansallisen vesihuoltouudistuksen tavoitteita ja toimenpiteitä. Avustuksen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan, jossa tarkastellaan hankkeiden odotettua vaikuttavuutta ja tarpeellisuutta vesihuollon rakennemuutoksen edistämiseksi sekä alueellisen yhteistyön kehittämiseksi. Lisäksi huomioidaan hankkeiden kustannustehokkuus, laatu ja toteutettavuus. Hankkeiden eduksi katsotaan, jos hankkeen toiminnassa on mukana useita vesihuoltolaitoksia ja yhteistyöstä on kirjallisesti sovittu jo tuen hakemisvaiheessa. Hakuohjeen liitteenä on ohje yhteishankkeen toteuttajille.

Avustettavan hankkeen tulee olla laadukas ja toteuttamiskelpoinen. Hankkeiden vaikuttavuutta arvioidaan erityisesti alla olevien kriteerien perusteella.

- Miten hanke edistää vesihuollon rakennemuutosta ja/tai kehittää alueellista yhteistyötä.
- Miten hanke tukee kansallisen vesihuoltouudistuksen sekä alueellisten vesihuoltostrategioiden tai vesihuollon alueellisten yleissuunnitelmien toimenpiteitä ja tavoitteita.
- Hankkeen vaikutus ja tarpeellisuus sekä kustannustehokkuus alueen vesihuoltolaitosten yhdistymisten tai vesihuoltoyhteistyön kautta vesihuollon toimintavarmuuden parantamiseen – nykytilanne ja muutos hankkeen jälkeen.
- Hankkeessa mukana olevien vesihuoltolaitosten määrä ja/tai hankkeen laajuus sekä muut kumppanuudet.
- Hankkeen toteuttamisen seurauksena vesihuoltolaitosten määrän vähentyminen.
- Ratkaisujen ja menettelyjen monistettavuus sekä laajennettavuus.
- Ratkaisujen ja menettelyjen laatu sekä uutuus.
- Hankkeen tulosten viestintä (tulosten jalkauttaminen).

Etelä-Savon ELY-keskuksen valtakunnallisen Vesihuoltopalvelut -yksikön arviointiryhmä arvioi saapuneet hakemukset, kun valtion vuoden 2026 talousarviossa osoitetut määrärahat ovat ELY-keskuksella käytettävissä. Hankkeiden arviointiin ja avustusten myöntämiseen vaikuttaa myös osoitettujen määrärahojen määrä.

ELY-keskukset lakkautetaan vuoden 2025 loppuun mennessä, ja niiden tilalle perustetaan uudet Elinvoimakeskukset sekä Lupa- ja valvontavirasto. Vuoden 2026 alusta tämän avustushaun viralliset päätökset tekee Kaakkois-Suomen Elinvoimakeskuksen vesihuoltoyksikkö.

Avustusmenettely ja sovellettava lainsäädäntö

Avustusta voivat hakea kunnat, kuntayhtymät ja näiden omistamat yhtiöt ja muut kuntaomisteiset toimijat, yhdistykset, sekä muut yhteisöt lukuun ottamatta valtion virastoja ja laitoksia. Avustusta ei voida myöntää yksityishenkilölle.

Avustettavan hankkeen toteuttajana voi olla myös konsortio, mutta siinä tapauksessa valtionavustusviranomaisen myöntää avustusta vain päähakijalle, joka vastaa hankkeesta kaikkien konsortion osapuolten puolesta. Kaikkien konsortion osapuolten on kuitenkin täytettävä pykälän mukaiset vaatimukset. Ei kuitenkaan ole estettä sille, että hankkeen toteuttajat ostavat ostopalveluna palveluja valtion virastoilta tai laitoksilta.

Avustuksen määrä on harkinnanvarainen. Myönnettävän avustuksen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voi olla enintään 50 prosenttia. Avustuksen osuus voi kuitenkin olla tätä suurempi,

kuitenkin enintään 75 prosenttia, jos hanke edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä tai vesihuoltolaitosten yhdistymisiä.

Hakumenettelyn toteuttamiseen ja avustusten myöntämiseen sekä hallinnointiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja vesihuollon ja patojen turvallisuuden, toimintavarmuuden ja varautumisen hankkeisiin vuosina 2023–2035 myönnettävästä valtionavustuksesta annettua valtioneuvoston asetusta (625/2023). Avustukset myönnetään valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaisina erityisavustuksina (hankeavustuksina) vesihuollon rakennemuutoksen edistämistä ja alueellista yhteistyön kehittämistä koskeviin kokeilu-, käynnistämis-, tutkimus- tai kehittämishankkeisiin taikka muihin tarkoitukseltaan rajattuihin hankkeisiin.

Jos hankkeen julkisen rahoituksen osuus on yli 50 %, hankintalain soveltamisalaan kuuluvat hankinnat tulee kilpailuttaa julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016) edellyttämällä tavalla.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään maa- ja metsätalousministeriön osoittaman määrärahan puitteissa. Avustuksiin käytettävä määräraha on käytettävissä enintään 31.12.2028 saakka. Käytännössä tämä tarkoittaa, että hankkeiden avustettavien toimenpiteiden toteutuksen tulee päättyä viimeistään elokuussa 2028. Avustus on haettava maksettavaksi kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä.

Rahoituksen yleiskulut ja vastikkeeton työ

Hakija voi esittää yleiskuluja hankkeelle joko kiinteämääräisesti korvattuna flat rate -mallin mukaisesti tai todellisten toteutuneiden ja maksettujen kustannusten mukaisesti. Tapa, jolla yleiskustannukset esitetään hankkeelle, tulee valita rahoitusta hakiessa. Yleiskustannusten esitystapaa ei voi vaihtaa kesken hankkeen.

Hakija voi esittää kiinteämääräisen rahoituksen soveltamista (ns. flat rate) hankkeen yleiskustannusten korvaamisessa. Tällöin todellisten kustannusten ohella korvataan hankkeen yleiskustannukset (välilliset kustannukset) kiinteämääräisesti 15 % suoria palkkakuluja vastaava määrä ja välillisiä kustannuksia ei korvata erikseen. Mallissa ei tarvita erillistä selvitystä kiinteämääräisestä osuudesta. Kiinteämääräisen rahoituksen mallia suositellaan erityisesti kehittämishankkeisiin sen mahdollistaessa kevyemmän hankehallinnon hankalasti todennettavissa olevien pienten välillisten kustannusten jäädessä kokonaan pois. Esimerkiksi ohjausryhmän kokous- ja matkakulut kuuluvat kiinteämääräiseen osuuteen, joita ei erikseen korvata. Sen sijaan hankehenkilöstön matkakulut voidaan laskuttaa toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Hakija voi vaihtoehtoisesti esittää hankkeen yleiskustannukset todellisten toteutuneiden ja maksettujen kustannusten mukaisesti. Tällöin hakijan tulee maksatusta hakiessa esittää kustannuksia todentavia liitteitä kyseisistä yleiskustannuksista.

Hakija voi myös esittää hankkeen kokonaiskustannuksiin kuuluvaksi vastikkeetonta työtä. Omavastuuosuutena voidaan huomioida sellainen vastikkeetta tehtävä työ, joka on tarpeen hankkeen toteuttamiseksi. Jos hankkeeseen sisältyy vastikkeetonta työtä, tulee hankesuunnitelmassa olla tarkempi selvitys mitä kustannukset pitävät sisällään, ja että hakijalla on hankkeessa tarvittava osaaminen. Kokonaiskustannuksiin sisältyvän vastikkeettoman työn (talkootyön) arvona pidetään henkilötyönä 20 €/hlö/tunti.

Rahoitettavien hankkeiden viestintä

Rahoituksen saaneen hanketoteuttajan tulee huolehtia siitä, että hankkeesta tiedotetaan riittävästi ja tarkoituksenmukaisesti hankkeen aikana, ellei salassapidolle ole perusteita. Hankkeen käynnistyessä hanketoteuttaja laatii hankkeelle viestintäsuunnitelman, jota tulee seurata ja päivittää tarpeen mukaan. Tärkeimpiä viestintätoimia ovat hankkeen alkamisesta tiedottaminen ja erityisesti tuloksista viestiminen keskeisille kohderyhmille. Viestinnässä on käytettävä ELY-keskuksen logoa. Tarkempaa ohjeistusta saatetaan jakaa, kun hankkeiden hyväksymispäätökset on tehty.

Julkisuus ja tietosuoja

Hankkeen nimi, hakija sekä hankehakemukseen kirjoitettu tiivistelmä ovat julkisia tietoja. Lisäksi hankkeen rahoituspäätös on julkinen tieto. Hankkeissa tuotettavien materiaalien ja julkaisujen tulee olla julkisesti kaikkien saatavilla, ellei salassapidolle ole perusteita.

Hakumenettely

Hakemus jätetään ELY-keskuksen yleisessä asiointipalvelussa asiointilomakkeella tai sähköpostitse. Hakemukset voi jättää suomeksi tai ruotsiksi. Hankkeen allekirjoittaa hankkeen toteuttamisesta oikeudellisesti vastaava henkilö, jolla on nimenkirjoitusoikeus. Avustusta on haettava ennen hankkeen tai sen toimintaa koskevien töiden aloittamista.

Hakemukseen on liitettävä toimenpidettä varten laadittu hankesuunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelmineen ja toteuttamisaikatauluineen sekä tarpeelliset selvitykset tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi. Hankesuunnitelmasta on käytävä selville mm. hakijan esittely, hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, toteutusalue, hyödynsaajat, toteutus ja toimenpiteet, aikataulu, tavoitteet, tulokset, kokonaiskustannukset ja niiden erittely, avustuksen osuus kustannuksista, vaikutukset, viestintä sekä seuranta ja raportointi. Kokonaisbudjetissa on tarvittaessa selvitetty myös osatoteuttajakohtaiset budjetit.

Rahoitusta haetaan avustushakemuslomakkeella ja siihen tulee liittää PDF-tiedostoina:

- Hankesuunnitelma, jonka pituus on enintään 10 sivua.
- Tarvittaessa asiakirja nimenkirjoitusoikeudesta.
- Yhteishankkeessa kaikkien osapuolien allekirjoittama yhteishankkeen sopimus.
- Hakijan vakuutus, ettei hankkeen toiminnassa ole pakotteiden alaisia henkilöitä.

Haettavan avustuksen hakulomake täytetään, allekirjoitetaan,

- a) tallennetaan ja lähetetään ELY-keskuksen yleisen sähköisen asiointilomakkeen liitteenä (liitteitä mahtuu kerralla 40 Mt), valitaan virastoksi **Etelä-Savon ELY**, asiaksi kirjoitetaan **"Vesihuollon rakennemuutoksen edistäminen ja alueellisen yhteistyön kehittäminen"**.
- b) Hakemuksen voi lähettää liitteineen Etelä-Savon ELY-keskukselle myös **sähköpostilla**

kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

tai **postitse** osoitteella:

Etelä-Savon ELY-keskus

Kirjaamo

PL 164, 50101 Mikkeli

Lisätietoja

Etelä-Savon ELY-keskus

Vesitalousasiantuntija Markus Tirkkonen, puh. 029 502 4066, markus.tirkkonen@ely-keskus.fi

Vesihuoltopäällikkö Jyrki Lammila, puh. 029 502 2890, jyrki.lammila@ely-keskus.fi

Liitteet

liite 1: Ohje yhteishankkeen toteuttajille

Liite 1: Ohje yhteishankkeen toteuttajille

Yhteishankkeessa tuki kohdistetaan kahdelle tai useammalle toteuttajalle ja he vastaavat hankkeesta yhteisvastuullisesti. Jokaisen yhteishankkeeseen osallistuvan on täytettävä tuen saajille asetetut edellytykset. Yhteishankkeen jokainen tuensaaja osallistuu hankkeeseen omalla rahoituksellaan ja hankkeesta aiheutuvat kustannukset sisällytetään hankkeen budjettiin.

Yhteishankkeen hakijoiden (osatoteuttajien) tulee valita keskuudestaan yksi päätoteuttaja, joka toimii hankkeen hallinnoijana ja vastaa yhteydenpidosta tuen myöntäneen viranomaisen kanssa. Hankkeen päätoteuttaja jättää yhden yhteisen hakemuslomakkeen kaikkien yhteishankkeen toteuttajien puolesta.

Aiesopimuksessa osatoteuttajat sitoutuvat yhteiseen hakemukseen, sopivat hankkeen hallinnoijasta ja valtuuttavat päätoteuttajan/hallinnoijan jättämään hakemuslomakkeen puolestaan. Tämä on erittäin tärkeää, koska harkinnanvaraista avustusta ei voida myöntää hallintopäätöksellä sellaiselle, joka ei ole ao. tukea hakenut.

Hallinnoijan ja osatoteuttajien lisäksi hankkeella voi olla myös muita yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppani on taho, joka osallistuu hankkeeseen, mutta ei sisällytä kustannuksiaan hankkeen budjettiin.

Yhteishankkeen sopimuksessa huomioitavaa

Sopimus yhteishankkeen toteuttamisesta tulee toimittaa Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ennen rahoituspäätöksen tekemistä. Kyseessä on yksi asiakirja, jonka allekirjoittavat kaikki toteuttajatahot. Kyseessä on yksi asiakirja, jonka allekirjoittavat kaikki osatoteuttajatahot. Allekirjoittajina toimivat henkilöt, joilla ko. organisaatioissa on virallinen nimenkirjoitusoikeus, samoin kuin muut osatoteuttajan hakemusasiakirjat. Sopimuksen liitteenä tulee olla selvitys osatoteuttajien nimenkirjoitusoikeuksista.

Sopimuksessa tulee huomioida vähintään seuraavat asiat:

- projektin nimi
- yhteishankkeen osapuolet ja hallinnoijana toimiva taho (kaikki tuensaajat, Y-tunnus, organisaation virallinen nimi ja yhteystiedot) → viralliset allekirjoitukset kunkin toteuttajatahon toimesta
- sopimuksella osatoteuttajan tulee valtuuttaa hankkeen päätoteuttaja allekirjoittamaan hankehakemus, maksatushakemukset ja loppuraportti
- sopimuksen voimassaolo (hankkeen kesto)
- rahaliikenteestä sopiminen (myös kunnallinen, muu julkinen ja yksityinen rahoitus – kuka maksaa kenelle ja milloin). Tuensaajien tulee huomioida rahoituspäätöksessä mainitut ehdot.
- mainittava, että toimenpiteet sekä kustannukset ja rahoitus osahankkeittain toteutetaan sopimuksen liitteenä olevien osatoteuttajakohtaisten sisältökuvaus- ja budjettiliitteiden mukaisesti.
- hankinnat: kuvataan, että noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja rahoituspäätöksen ehtoja (pääsääntönä kilpailuttaminen).
- kirjanpito: kaikilla osahanketoteuttajilla on oltava kirjanpitolain mukainen hankekohtainen kirjanpito, ts. projektilla on oma kustannuspaikka organisaation kirjanpidossa. Projektin toteutukseen liittyvä kirjanpitoaineisto sekä kaikkien kulujen, tulojen, ja toiminnan

tarkastuksen kannalta tarpeellinen asiakirja-aineisto on säilytettävä rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti.

- hallinnoijan mahdollinen toimivalta edustaa oikeudellisesti kaikkia tuensaaajia

Hallinnoijan vastuut ja velvollisuudet

- yhteishankkeen koordinointi ja ohjaaminen; projektin kokonaisseuranta
- tiedonkulun varmistaminen toteuttajien välillä
- noudattaa hyväksyttyä projektisuunnitelmaa ja rahoituspäätöksen ehtoja (ml. rahoituspäätöksessä mainittujen aikataulujen noudattamisesta huolehtiminen koko yhteishankkeen osalta)
- laatii avustushakemuksen, mahdolliset muutoshakemukset ja toimittaa rahoittajalle
- laatii tarvittaessa oikaisuvaatimuksen
- laatii mahdolliset jatkorahoitushakemukset rahoittajalle
- yhteystaho rahoittajaan päin (tietojen kokoaminen ja toimittaminen rahoittajalle yhteishankkeesta)
- maksatus:
- kokoaa yhden maksatushakemuksen yhteishankkeesta sekä varmistaa tietojen oikeellisuuden (esim. päällekkäisten tietojen välttäminen)
- välittää maksetun valtion tuen muille yhteishankkeen toteuttajille
- ohjausryhmän toiminnan asettaminen ja organisoiminen, jos ohjausryhmä on päätetty perustaa
- de minimis – seuranta koko yhteishankkeen tasolla
- koordinoitivastuu koko yhteishankkeen asiakirjojen säilytyksen osalta siten, että kaikki hanketta koskeva kirjanpito ja muu aineisto on tallessa. Hallinnoijan tulee vastata siitä, että kaikki osatoteuttajat ovat tietoisia mistä mikäkin materiaali löytyy siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista.

Osatoteuttajien vastuut ja velvollisuudet

- noudattaa hyväksyttyä hankesuunnitelmaa (mahdollisista ongelmista ja muutostarpeista ilmoitettava mahd. pian hallinnoijalle) ja rahoituspäätöksen ehtoja
- toimittaa maksatushakemusten laadintaa varten vaadittavat tiedot hallinnoijalle hallinnoijan määrittelemän aikataulun mukaisesti
- de minimis – seuranta oman osahankkeen osalta
- vastuu oman osahankkeen asiakirjojen säilytyksen osalta siten, että kaikki hanketta koskeva kirjanpito -ja muu aineisto on tallessa. Osatoteuttajan tulee vastata siitä, että he ovat tietoisia mistä mikäkin materiaali löytyy siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista.

Muuta huomioitavaa ja sovittavaa

- mikäli päätöksessä edellytetään tilintarkastusta: tilintarkastuksen järjestäminen projektin päättyessä (pääsääntöisesti hallinnoija hankkii tilintarkastuksen koko yhteishankkeelle)
- projektista ja sen tuloksista tiedottaminen: Sovittava mikä tahoo hoitaa osahankkeiden ja koko yhteishankkeen kokonaisuudesta tiedottamisen.
- hankkeen tulokset ja tekijänoikeuskysymykset
- sovittava vastuu hankkeen pysyvistä tuloksista ja vaikutuksista ja esim. niiden ylläpito hankkeen jälkeen

HUOM! Sopimuksen allekirjoittaa kussakin organisaatiossa virallisen nimenkirjoitusoikeuden omaava henkilö!